

Integrale Visie Openbare Ruimte gemeente Veere

Samenvatting

De gemeente Veere kiest voor het integraal beheren van de openbare ruimte van alle 13 kernen. Dit doen we omdat we willen dat:

zo goed mogelijk wordt bijgedragen aan (toekomstige) gemeentelijke opgaven en ambities; de openbare ruimte wordt ontworpen en ingericht op een manier die goed te beheren is; zoveel mogelijk wordt bereikt met het geld dat we besteden aan onderhoud en vervanging; overlast van werkzaamheden wordt beperkt voor inwoners.

Deze Integrale Visie Openbare Ruimte (hierna verder te lezen als IVOR) gebruiken we daarbij als leidraad voor het hele proces van inrichting, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte in onze gemeente.

In dit plan beschrijven we in hoofdstuk 2 wat onze inwoners vinden van de openbare ruimte en hoe onze inwoners aankijken tegen de opgaven in de openbare ruimte van de gemeente Veere. In het daaropvolgende hoofdstuk werken we de strategie voor integraal beheren verder uit. We maken de keuze om met meerdere brillen naar kwaliteit te kijken.

Naast beeldkwaliteit en technische kwaliteit, de typische onderhoudsmethoden, kijken we ook naar het functioneren van de openbare ruimte. Draagt het groen bijvoorbeeld bij aan de biodiversiteit en zijn de wegen veilig ingericht?

Een andere keuze is dat we nog meer gaan samenwerken. We werken samen met verschillende beheergroepen (onder andere wegen, groen, riolering), maar ook met andere partijen (netbeheerders, waterschappen, provincies) en onze eigen beleidsafdelingen op het gebied van klimaatadaptatie en gezondheid. We zien daarbij vooral kansen om werkzaamheden en geld te combineren op het moment dat wij of een andere partij aan de slag gaat in de openbare ruimte.

Wat onze inhoudelijke ambities voor zowel onderhoud als inrichting zijn, leggen we vast in hoofdstukken 4 en 5. De gemeente Veere is in deze visie opgedeeld in vier verschillende functiegebieden: centra, woonwijken, bedrijventerreinen en recreatieparken. De functiegebieden verschillen allen in de manier waarop ze worden gebruikt. Op bedrijventerreinen ligt de focus bijvoorbeeld meer op werken en bereikbaarheid terwijl in woonwijken het wonen, spelen, sporten en verblijven belangrijker is. Dat speelt een rol in de keuzes die we maken voor het beheren en inrichten van de openbare ruimte.

In hoofdstuk 5 leggen we ambities vast per opgave op basis van de inbreng van de omgeving. We gaan hierbij uit van de acht opgaven die zijn benoemd in de Omgevingsvisie. Er wordt per opgave beschreven waar de link ligt met de openbare ruimte, wat de ambitie is voor de openbare ruimte en de mogelijke oplossingsrichtingen worden verduidelijkt aan de hand van Veerse praktijkvoorbeelden. We werken namelijk al volop aan deze opgaven!

Tot slot sluiten we af met een blik op de toekomst. We beschrijven hoe de uitgangspunten uit de IVOR via de beheerplannen, het Handboek Inrichting Openbare Ruimte en het Uitvoeringsprogramma Projecten worden uitgewerkt tot uiteindelijke veranderingen op straat.

1 INLEIDING

Integraal beheren

De gemeente Veere zorgt ervoor dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig is. Hierbij is de wettelijke zorgplicht van kracht. We willen een openbare ruimte waar het prettig verblijven is, waar we onze budgetten goed inzetten, kapitaalvernietiging voorkomen en bijdragen aan ambities van de gemeente. Dit vereist integraal werken. Met integraal beheer wordt er niet per beheerdiscipline naar de openbare ruimte gekeken, maar vanuit meerdere invalshoeken tegelijk.

Integraal beheer is:

- van gevel tot gevel kijken naar de openbare ruimte, ook onder de grond;
- gebiedsgericht werken, actieve deelname van inwoners en ondernemers (participatief) en klantgericht;
- samenwerking met andere beleidsterreinen en domeinen;
- zoveel mogelijk werk-met-werk maken;
- integraal projecten plannen;
- integrale kwaliteit.

Integraal kijken naar de openbare ruimte is noodzakelijk omdat de druk op de openbare ruimte toeneemt. Door allerlei (maatschappelijke) opgaven zoals de energietransitie, klimaatverandering, vergrijzing, gezondheidsvraagstukken en verdichting nemen de claims op de ruimte (en de ondergrond) steeds meer toe. De opties om de openbare ruimte te verbeteren zijn eindeloos, maar onze budgetten zijn dat niet.

De invoering van de Omgevingswet betekent daarnaast dat ruimtelijke opgaven steeds meer in samenhang worden bekeken. In de omgevingsvisie van de gemeente Veere zijn 8 opgaven (zie figuur 1.1) benoemd om te werken aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De openbare ruimte kan aan al deze opgaven een bijdrage leveren. In het dagelijks beheer zijn keuzes mogelijk waarmee we een bijdrage leveren aan biodiversiteit, toegankelijkheid en duurzaamheid, maar de grote kansen liggen op het moment dat de openbare ruimte aan het eind van haar levensduur is. Dat is het moment om integraal te kijken naar een nieuwe inrichting waarbij vernieuwing zal plaatsvinden. Afhankelijk van de opgave ter plaatse kan er gekozen worden voor minder stenen en meer groen, of een vrijliggend fietspad in plaats van fietsen op de rijbaan. Deze visie laat zien hoe we dat nu al doen, maar ook in de toekomst nog veel vaker willen doen.

Vervangen: dit betekent dat het object in de openbare ruimte, zoals een bankje één op één wordt vervangen. Dus hetzelfde bankje komt ervoor in de plaats.

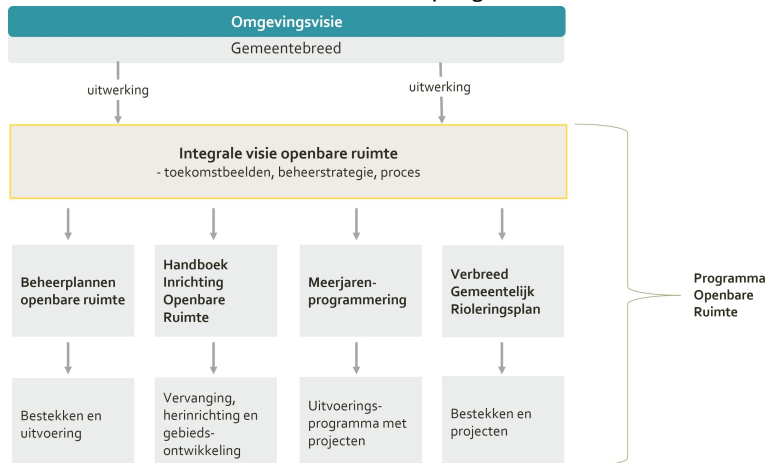
Vernieuwen: dit betekent dat er aanpassingen/verbeteringen in de openbare ruimte worden gedaan, zoals het aanpassen van alle armaturen naar ledverlichting, maar het kan ook gaan over grootschalige vernieuwing aan de openbare ruimte, waarbij bij- voorbeeld de rijbaan wordt verkleind en plaatsmaakt voor extra groen.

Figuur 1.1 de acht opgaven uit de omgevingsvisie van gemeente Veere

Positionering

Tot nu toe maakten we per onderdeel sectorale beheer- en beleidsplannen. Deze situatie past niet langer bij de integrale werkwijze die we als beheerders voor ogen hebben. Deze visie zien we als hét overkoepelende document van het Programma voor de Openbare Ruimte, een programma waarin het beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving wordt uitgewerkt. Deze visie is daarmee een vertaling van de omgevingsvisie en geeft kaders voor het opstellen van de beheerplannen. In de beheerplannen koppelen we de visie en strategie uit dit plan aan daadwerkelijke middelen. In figuur 1.2 is een schematisch overzicht te zien van dit nieuwe programma.

Figuur 1.2 schematisch overzicht integrale beheerstrategie nieuwe situatie

Openbare ruimte in beheer

De afdeling Openbare Ruimte richt zich op het in stand houden en het verbeteren van de openbare ruimte van de gemeente Veere. In totaal bestaat deze openbare ruimte uit bijna 4 miljoen vierkante meter (3.827.286 miljoen m²). Dit betekent dat wij voor elke woning van Veere 349 m² openbare ruimte onderhouden. Daarvan is ongeveer de helft verhard en het andere deel is openbaar groen.

In figuur 1.3 is de samenstelling te zien van het areaal dat in beheer is van de gemeente Veere, dit bevindt zich voor- namelijk binnen de bebouwde kom. De gemeente heeft in het buitengebied geen openbare ruimte in beheer. Deze gebieden worden beheerd door Rijkswaterstaat, het waterschap, Zeeuws Landschap, Stichting Strandexploitatie Veere, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de provincie of particulieren. Te denken valt aan agrarische gronden, wegen en fietspaden buiten de bebouwde kom, natuurgebieden en stranden.

Ontwikkeling areaal

De openbare ruimte in het beheer van de gemeente is de afgelopen jaren gegroeid en de verwachting is dat het de komende jaren verder zal groeien. Nieuwe gebiedsontwikkelingen zorgen ervoor dat we meer openbare ruimte in beheer krijgen. Ook verandert de samenstelling van het areaal. Er worden bijvoorbeeld meer voorzieningen aangelegd waarmee we bijdragen aan biodiversiteit, openbare verlichting wordt verduurzaamd door te kiezen voor ledverlichting, er worden vaker luxere en aantrekkelijkere vaste planten aangeplant en er wordt steeds vaker gekozen voor elementenverharding (klinkers) in plaats van asfalt. Door areaaluitbreidingen en veranderingen in het areaal neemt de benodigde inzet toe en is er meer geld nodig om de totale openbare ruimte op hetzelfde niveau te onderhouden. Nieuwe aanleg of het aanleggen van beheerintensieve openbare ruimte zoals gecultiveerde planten in plaats van gras, betekent een noodzakelijke verhoging voor het beheerbudget. Budgetten worden via de beheerplannen, waarin ook het areaal in kaart wordt gebracht, aangevraagd bij de gemeenteraad (zie ook hoofdstuk 6).

 GROEN	 VERHARDING	 CIVIELE KUNSTWERKEN	 RIOLERING	 HAVEN- VOORZIENINGEN
1.876.200 m ²	1.752.259 m ²	128 st.	ca. 210.000 m	27 st.
 BOMEN	 OPENBARE VERLICHTING	 SPORTVELDEN	 SPORT- EN SPEELVOORZIENINGEN	 DUINTRAPPEN
15.009 st.	5.252 st.	189.783 m ²	687 st.	86 st.

Figuur 1.3 areaal in beheer van gemeente Veere

2 INBRENG OMGEVING

De Integrale visie openbare ruimte sluit aan bij de uitgangspunten die zijn geformuleerd in de Omgevingsvisie en de wensen die zijn opgehaald in dit participatieproces. In expertinterviews, de raads werkgroep, een tekenwedstrijd, 13 gebiedstafels en meer dan 2206 ingevulde enquêtes zijn door belanghebbenden uitgangspunten en ambities benoemd voor de openbare ruimte van Veere. Deze bevindingen zijn door een ambtelijke werkgroep en via een raadsinformatiebijeenkomst verder verwerkt tot deze visie.

Figuur 2.1 omgevingsvisietraject

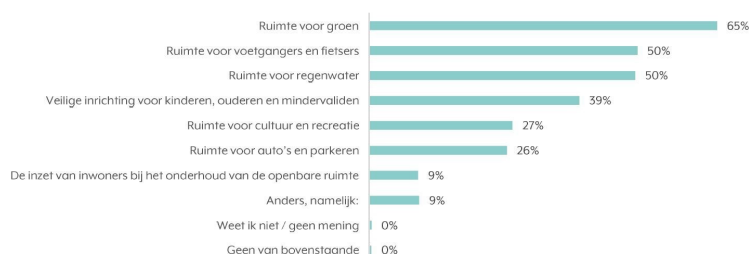
Thema's en opgaven

De omgeving, bestaande uit de bovengenoemde belanghebbenden, heeft op verschillende onderwerpen input geleverd en die zijn gebundeld in acht thema's. Deze thema's krijgen een leidende plek in de omgevingsvisie en zijn ook de leidraad van waaruit we ambities beschrijven voor de openbare ruimte. De omgeving geeft aan de gemeente aan:

- **Leefbaarheid** Zet in op leefbaarheid in de kernen en niet op promotie ten aanzien van toerisme. Het is belangrijk bestaande kwaliteiten in stand te houden en identiteiten te benutten. De toerist hoort bij Veere, daar zijn we trots op. Tegelijkertijd moet er een goede balans zijn tussen leefbaarheid en toerisme. Bescherm en versterk het DNA van onze kernen en maak ze autovrij en aantrekkelijk.
- **Bereikbaarheid** Zet in op het verbeteren van bereikbaarheid door in te zetten op slimme oplossingen voor parkeerproblemen, duurzaam vervoer en uitstekende fiets- en wandelroutes. Besteed ook aandacht aan de toegankelijkheid van de openbare ruimte.
- **Ondernemend Veere** staat bekend om de 'Veerse maat': bied ruimte voor de gewaardeerde kleinschaligheid en lokaal ondernemerschap.
- **Gezondheid** Het onderwerp gezondheid wordt als belangrijk gezien voor de toekomst van de gemeente. Zet in op zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen wonen en tref maatregelen om inwoners te stimuleren meer te bewegen. Geef ruimte aan de voetganger en fietser en probeer daarnaast ook meer ruimte te maken voor ontmoeten en bewegen.
- **Natuur** Maak ruimte voor dieren en planten. Zorg dat er vanuit de woning zicht is op openbaar groen. Stimuleer biodiversiteit en de groene component in de openbare ruimte. Verlicht bewust en minimaal.
- **Duurzaamheid** Stimuleer duurzaam gedrag van inwoners en ondernemers. Beheer de openbare ruimte vanuit het oogpunt duurzaamheid, circulariteit en levensduur. Maak in de toekomst alleen nog gebruik van materialen die een lage ecologische footprint hebben.
- **Klimaatbestendigheid** Zet in op meer ruimte voor groen en regenwater. De basis is een goed functionerende bodem en (zoet)watersysteem om goed om te kunnen gaan met extreme regenval en droogte.
- **Aantrekkelijkheid** Het landschap van de toekomst heeft een kleinschalig karakter. Zet in op een aantrekkelijke uitstraling en karakter van het bebouwde gebied en zet in op mogelijkheden voor het (natuur)landschappelijke karakter van de gemeente.

Waar moet de gemeente in de toekomst volgens u op inzetten bij het onderwerp openbare ruimte? (N=1064)

Meerdere antwoorden mogelijk

Figuur 2.2 omgevingsvisietraject - mening inwoners

"Denk aan uw inwoners en maak een visie voor de lange termijn. Niet iedere 4 jaar weer een ander beleid."

Tevredenheid

Naast deze ambities voor de gemeente Veere, heeft de omgeving ook hun mening gegeven over de openbare ruimte. Inwoners geven aan zich thuis te voelen in de gemeente en meer dan 75% van de mensen vindt dat er voldoende groen is in de buurten, dat het schoon is en dat er weinig tot geen dingen kapot zijn in de buurt. Ondanks de toeristische druk is dit bovengemiddeld ten opzichte van referentiegemeenten van vergelijkbare grootte. De gemeente scoort iets slechter dan referentiegemeenten als het gaat om het onderhoud aan paden en trottoirs.

"Zet hoog in op intensieve samenwerking met andere gemeenten op Walcheren. Met name op het gebied van duurzaamheid, natuurontwikkeling en bereikbaarheid."

De Veerse ondernemers geven aan tevreden te zijn over de staat van de openbare ruimte in de bedrijfsomgeving (te denken aan wegen, trottoirs, groenvoorziening en straatverlichting). De parkeermogelijkheden in de directe omgeving en de bereikbaarheid voor bevoorrading en transport worden met

een voldoende beoordeeld en alleen de bereikbaarheid van de bedrijfslocatie per openbaar vervoer scoort een onvoldoende.

“Ga zorgvuldig om met onze mooie groene gemeente die jaarlijks veel toeristen naar ons toe trekt. Stop met het verstenigen van ons prachtige kustgebied.”

3. STRATEGIE INTEGRAAL BEHEER

In de inleiding is beschreven welke visie de gemeente heeft op het beheren van de openbare ruimte. We zien grote voor- delen in integraal werken. In deze beheerstrategie lichten we toe wat integraal beheer betekent voor de manier waarop we werken. Dat doen we vanuit vier invalshoeken:

- Hoe we gaan sturen op kwaliteit
- Hoe we projecten gaan programmeren
- Hoe we budgetten gaan combineren
- Hoe we inwoners betrekken

Hoe we (gaan) sturen op kwaliteit

Kwaliteit is op diverse manieren te bekijken. Kwaliteit gaat verder dan wat er op het zicht te zien is en kwaliteit kan ook met elkaar schuren. Een strak gemaaid grasveld geeft een strak beeld, maar kan minder opleveren voor biodiversiteit. Een asfaltweg kan goed scoren op beeldkwaliteit, maar een boring zegt pas iets over de kwaliteit van de fundering en levensvatbaarheid van de weg. Grofweg bekijken we de kwaliteit van de openbare ruimte op de volgende wijzen:

Beeldkwaliteit (toetsing beleid aan beeldkwaliteit (CROW)): hierbij wordt op basis van beeldkwaliteit een algemeen en indicatief beeld gegeven van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Technische kwaliteit (technische normen en/of ouder- dom): de technische kwaliteit wordt gemeten via technische inspecties zoals de Boomveiligheidscontrole en technische inspecties voor wegen en kunstwerken.

Meldingen: de meldingen in de openbare ruimte over klachten vertellen iets over de kwaliteit van de openbare ruimte en de betrokkenheid van onze inwoners. Steeds vaker zijn meldingen ook verkapte wensen voor aanpassingen. Bij het afhandelen van meldingen is het ook belangrijk te kijken naar afhandelsnelheid en tevredenheid van de afhandeling.

Tevredenheid: onderzoeken waarin inwoners wordt gevraagd naar hun beleving van de openbare ruimte en hun waardering voor de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte.

Functionele kwaliteit: de mate waarin de openbare ruimte voldoet aan het gewenste gebruik en bijdraagt aan het oplossen van opgaven. Functioneel kijken naar de openbare ruimte gaat onder andere over het oplossen van regenwaterknelpunten, het voorzien in voldoende speelvoorzieningen en het plaatsen van voldoende bankjes zodat ouderen naar de supermarkt kunnen blijven lopen.

In de beheerplannen worden elke vier jaar ambities en indicatoren vastgelegd voor verschillende vormen van kwaliteit. In dit plan worden bij de functieprofielen en opgaven ambities vastgelegd voor het formuleren van deze indicatoren.

Hoe we projecten (gaan) programmeren

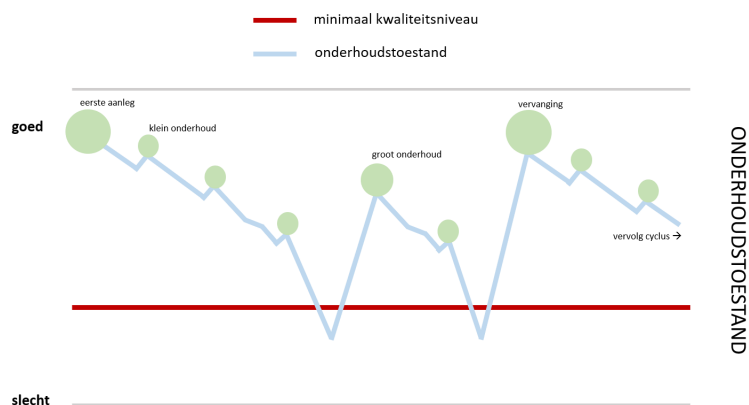
Om integraal te programmeren moeten we verder vooruit- kijken dan 1-2 jaar. We moeten een idee hebben waar we de komende tien jaar de openbare ruimte willen verbeteren.

Op basis van deze planningen zoeken we naar kansen om meerdere ingrepen te combineren, zoals het vernieuwen van een weg samen met de onderliggende riolering. Dan zijn er kansen om de buurt direct in te richten op een manier die bijdraagt aan klimaatadaptatie door bijvoorbeeld te vergroenen, water natuurlijk te laten afvoeren en/of het riool te scheiden.

Het goed laten samenlopen van verschillende planningen is een uitdaging. Elk onderdeel van de openbare ruimte, ook onder de grond, is op een ander moment aan vervanging toe en heeft een eigen onderhoudscyclus, zie figuur 3.1. Als een weg moet worden vervangen, kan de onderliggende riolering misschien nog tien jaar mee. Het is de kunst om een optimum te vinden. Wanneer we noodzakelijke vervangingen in de openbare ruimte zoveel mogelijk kunnen laten samenlopen kunnen we de kosten beperken, budgetten samenvoegen, opgaven aan elkaar knopen en bovenal de hinder voor inwoners beperken.

De openbare ruimte is daarom gebaat bij een stabiele lange- termijnplanning om zaken goed op elkaar af te stemmen en integraal te kunnen werken. Wanneer wij afspraken maken met externe partijen over een gezamenlijke vervanging, dan willen we een betrouwbare partner zijn en de werkzaamheden uitvoeren zoals afgesproken. In een meerjarenprogramma projecten onderbouwen we welke investeringen er de komende jaren nodig zijn om de openbare ruimte te verbeteren en kan een kosteninschatting gemaakt worden op basis van prijsinvloeden, ontwerp aanpassingen en cofinanciering.

ONDERHOUDSCYCLUS OPENBARE RUIMTE

Figuur 3.1 onderhoudscyclus

Hoe we budgetten (gaan) combineren

Vanuit integraal werken zoeken we ook financieel de samenwerking. Bij het realiseren van de diverse ambities hoeven de kosten niet alleen te worden gedekt vanuit de afdeling Openbare Ruimte. In samenhang met de ambities zijn dwarsverbanden met andere begrotingsprogramma's mogelijk, maar werken we ook samen met andere organisaties, zoals het waterschap Scheldestromen en de provincie Zeeland, zie kader 2, om het benodigde budget te vinden. Dit zal overigens vaak een eenmalig budget voor aanleg zijn en niet voor de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten.

Hoe we nu al integraal programmeren: Afstemming Zeeuwse Overheden en Nutsbedrijven

Alle dertien gemeenten in Zeeland, Waterschap Scheldestromen, netbeheerder Stedin (voorheen Enduris) en Evides Waterbedrijf delen hun langetermijnplannen en hebben afspraken gemaakt over hun werkzaamheden. Het doel van de afspraken is voorkomen dat wegen en straten onnodig vaak opgebroken moeten worden. We stemmen de werkzaamheden beter op elkaar af. Dit bespaart tijd, geld en voorkomt overbodige overlast. Op 27 januari 2021 is een overeenkomst ondertekend door alle partijen waarin we afspreken langetermijnplannen (2-10 jaar vooruit) te delen én hiervoor gezamenlijk één online systeem gebruiken. Dit heet Afstemming Zeeuwse Overheden en Nutsbedrijven (AZON). Door slim te koppelen kunnen we kosten besparen en overlast voor onze inwoners beperken.

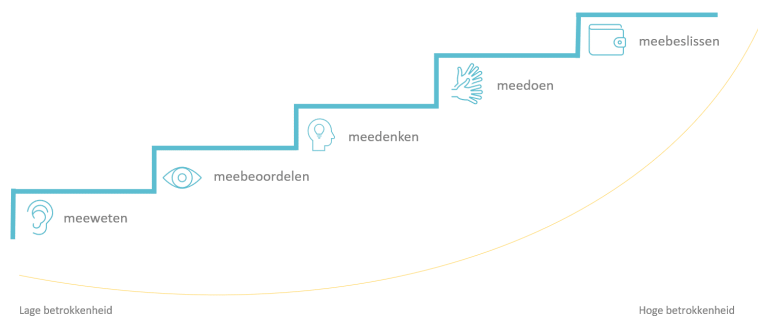
Hoe we inwoners (gaan) betrekken

Participatie en communicatie vinden we een belangrijk onderdeel van het werken aan een leefbare openbare ruimte. Voor onderhoud, vernieuwingen en communicatie kiezen we voor verschillende participatievormen, zie figuur 3.2. Belangrijk hierbij is dat het uitgangspunten zijn waar we mogelijk van afwijken en die ook naast elkaar kunnen bestaan. Bij een herinrichting zijn er inwoners die willen worden geïnformeerd (meeweten), maar ook inwoners die willen meedenken. Verschillende doelgroepen vragen daarbij om een andere vorm van communicatie. We definiëren welke communicatiestrategie het beste past bij welke doelgroep en passen deze toe.

Meedoen en meebeslissen bij onderhoud: in het onderhoud zijn er hoveniers die bloembakken en groenvlakken op rotondes adopteren en als inwoners een wens hebben, dan faciliteren we dat zo goed mogelijk. We willen daarbij dat de intrinsieke motivatie sterk genoeg is en dat ze niet zomaar weer stoppen met zelfbeheer of een geveltuintje. We werken dit beleid verder uit. Belanghebbenden doen dan mee door het onderhoud over te nemen en beslissen soms zelfs mee door te bepalen wat ze gaan onderhouden, denk aan de groenadoptie op rotondes.

Meebeoordelen en meedenken bij vernieuwingen: we informeren onze inwoners altijd over veranderingen in de buurt en voor de (her)inrichting van de openbare ruimte betrekken we inwoners altijd. Bij te weinig inspraak missen we goede ideeën voor verbetering, dus we vinden het belangrijk om de aansluiting te zoeken met bewoners. Verwachtingsmanagement speelt een belangrijke rol. Bijvoorbeeld door een financieel kader aan de voorkant mee te geven. We luisteren zoveel mogelijk naar de inwoner, maar uiteindelijk draagt de gemeente de eindverantwoordelijkheid.

Meeweten in de communicatie: we willen als gemeente het goede voorbeeld geven, maar dit willen we ook meer gaan uitdragen. Heldere en goede communicatie is daarbij van essentieel belang. We zijn trots op de dingen die voor ons zo gewoon lijken en dit gaan we meer delen met de omgeving. Bijvoorbeeld dat we in het kader van Nederland Zoemt steeds meer bijmengsels uitstrooien voor de wilde bij. We hopen dat meeweten uiteindelijk ook leidt tot meer meedenken en meedoen.

Figuur 3.2 participatieladder *

*Het is niet het geval dat de bovenste trede het beste is. Welke vorm het meest geschikt is hangt af van het project/het doel.

Conclusies: wat gaan we anders doen

In grote lijnen werken we al zoals hierboven beschreven. De grootste veranderingen zijn:

- Kwaliteit gaan we vanuit meer invalshoeken benaderen. We gaan naast beeldkwaliteit en technische kwaliteit ook meer sturen op tevredenheid, het gewenste gebruik (de functionaliteit) en het goed afhandelen van meldingen. Dit wordt in de beheerplannen verder uitgewerkt.
- We maken, naast een planning voor de komende 2-4 jaar, ook een doorkijk voor de langere termijn (10 jaar vooruit) met verwachte werkzaamheden in de openbare ruimte.
- Er komt op korte termijn minder flexibiliteit in de planning van werkzaamheden in de openbare ruimte omdat we een betrouwbare partner willen zijn richting externe partijen.
- Inwoners denken binnen (financiële) kaders mee met herinrichtingen in de openbare ruimte, maar de eind- verantwoordelijkheid en daarmee ook de uiteindelijke keuzes liggen bij de gemeente.
- Communicatie wordt een belangrijk onderdeel van beheer. We pakken onze voorbeeldrol door goed te blijven communiceren over de inrichting en het beheer van onze openbare ruimte richting onze inwoners. We luisteren naar onze inwoners en proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij hun wensen. Ook blijven we met elkaar en onze aannemers/samenwerkingspartners in gesprek om de inrichting en het beheer van de openbare ruimte te verbeteren.

4 FUNCTIEGEBIEDEN

Functiegebieden

De gemeente Veere is in dit plan opgedeeld in vier verschillende functiegebieden: centra, woonwijken, bedrijventerreinen en recreatieparken. De functiegebieden verschillen in de manier waarop ze worden gebruikt. Dit vraagt per functiegebied om specifiek beheer, een andere inrichting en eigen ambities.

Per functiegebied is daarom een overzicht gemaakt, opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebruik
- Huidige situatie
- Gewenste onderhouds- en inrichtingsniveau
- Sfeerbeelden

Centra

Dit zijn centrumgebieden van grotere en kleinere kernen en buurtschappen. Ze bestaan uit het centrum en de aansluitende invalswegen. Deze gebieden worden over het algemeen intensief gebruikt en hebben ook een verblijfsfunctie. De centra kenmerken zich door de aanwezigheid van een kerk, winkels, horecagelegenheden en andere openbare gebouwen. De historische uitstraling is van belang en het toerisme richt zich binnen de bebouwde kom veelal op de centra.

Woongebieden

Woongebieden zijn de wijken waar mensen wonen. Deze gebieden zijn ook gericht op verblijven, spelen en ontmoeten voor alle leeftijden. Te denken valt aan sport- terreinen, speelplekken en parken binnen de dorpscontouren.

Bedrijventerreinen

Dit zijn gebieden waar werken en ondernemen centraal staat. De inrichting van bedrijventerreinen is gericht op functionaliteit. Deze gebieden bevinden zich meestal buiten de bebouwde kom. Hier vindt weinig tot geen bewoning plaats en bedrijventerreinen komen niet in alle kernen voor.

Recreatieparken

In deze gebieden ligt de nadruk op verblijven en recreatie. Ze liggen nabij de duinen en natuurgebieden. Er is een verschil in bezetting tussen de wintermaanden versus de zomermaanden. Het gaat hier alleen om de openbare ruimte van de recreatieparken in beheer van de gemeente Veere.

Het overige buitengebied

De gemeente beheert het grootste gedeelte van het buitengebied niet. Deze gebieden worden beheerd door het waterschap, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, de provincie of particulieren. Te denken valt aan agrarische gronden, wegen en fietspaden buiten de bebouwde kom, natuurgebieden en stranden.

Gebruik

De centra zijn verblijfsgebieden. Inwoners en toeristen bezoeken deze plekken voor langere tijd om bijvoorbeeld te winkelen, de markt te bezoeken, op het terras te zitten of uit eten te gaan. Ook is het de plek om te wonen, elkaar te ontmoeten, te recreëren en te ontspannen of juist te werken en ondernemen. Voor inwoners en bezoekers van de centra is er de mogelijkheid om de auto en fiets rondom of in de buurt van het centra te parkeren.

Huidige situatie

De centra van gemeente Veere kenmerken zich door een hoge inrichtingskwaliteit met unieke elementen. Er wordt intensief gebruik gemaakt van deze plekken door inwoners en toeristen, wat vraagt om intensiever onderhoud van de openbare ruimte en een (verkeers)veilige inrichting. De houdbaarheid van (toeristische) centra is beperkter dan woonstraten doordat deze onderhevig zijn aan trends. Een inrichting die twintig jaar geleden modern was, wordt nu soms gedateerd en ouderwets gevonden.

Er is gebruik gemaakt van luxere materialen in de bestrating en voor het straatmeubilair. Er is een relatief groot winkelaanbod en veel uitstallingen. In centra zijn ook meer activiteiten, je kunt er genieten van optredens, naar de markt gaan of een terrasje pakken. Er zijn openbare zitplaatsen en andere voorzieningen die uitnodigen om langer te verblijven. De centra zijn gemakkelijk te bereiken op de fiets en fietsparkeerplekken zijn volop aanwezig. De centra zijn ingericht op het langzaam rijdende verkeer en voetgangers. Er is dan ook weinig ruimte om de auto te parkeren, op de laad- en losplekken en enkele gehandicaptenparkeerplaatsen na. Er staan grote bomen en vaste planten, maar er is weinig ruimte voor groen.

Gewenste onderhouds- en inrichtingsniveau

De centra kenmerken zich door onderscheidende elementen en 'hoogwaardig' materiaal dat past bij het intensieve gebruik. Dit beleid zetten we ook de komende jaren door. De materialen die we gebruiken passen bij het cultuurhistorische karakter van de kernen. Belangrijk is dat de inrichting voldoende communiceert met de (weg) gebruiker, zodat er geen overbodige objecten geplaatst hoeven worden. Het intensievere gebruik van de openbare ruimte en de hoogwaardige inrichting vragen om intensiever onderhoud om de openbare ruimte op een niveau te onderhouden. Het kost meer tijd om gecultiveerde beplanting te onderhouden en we vegen vaker om hetzelfde resultaat te bereiken als in woonwijken. Dit betekent niet dat onze onderhoudsambities in centra hoger liggen.

Woongebieden

Gebruik

In woongebieden staat het wonen centraal en er is veel plek voor het parkeren van de auto. Het is een plek om te verblijven, maar ook een startpunt om vanuit te vertrekken of juist naar terug te keren na bijvoorbeeld werken, winkelen of een dagje uit. Er is ruimte om te spelen en te bewegen, zoals fietsen, wandelen, de hond uitlaten, maar ook buiten te sporten. Ook bevinden zich er een aantal ondernemingen, bedrijven aan huis, maar op kleine schaal.

Huidige situatie

De woongebieden kenmerken zich door veel betonklinkers, verhoogde stoepen en voldoende ruimte voor parkeren. Hierdoor staan er veel auto's op of naast de rijbaan. De oudere woonwijken zijn vooral verhard en kenmerken zich veelal door een rijbaan van 6 meter breed met aan beide zijden trottoir van betontegels. Het onderhoud is er over het algemeen goed en de wijken hebben een eenvoudige inrichting. Er zijn weinig zitmogelijkheden. Er is meer ruimte voor groen dan in de centra, maar het groene karakter wordt voor een groot deel ook bepaald door de aanwezigheid van particulier groen.

Gewenste onderhouds- en inrichtingsniveau

De woongebieden zijn uniformer qua inrichting. Ze kenmerken zich door het gebruik van meer standaard materialen vanuit het oogpunt van beheerbaarheid. Bij de inrichting wordt rekening gehouden met klimaatadaptatie. Hittebestendig materiaal en een groene inrichting dragen hieraan bij. Ook dient de inrichting afgestemd te zijn op de functie(s) die zich in de openbare ruimte bevinden. Kleurrijke en opvallende inrichting rondom scholen (o.a. oversteekplaatsen) leiden vaak tot verbetering van de verkeersveiligheid. De onderhoudsintensiteit is lager dan in de centra, omdat de woonwijken minder intensief worden gebruikt. De kwaliteit van het onderhoud is wel goed, met name op het gebied van groenonderhoud. In woonwijken wordt ook een deel van het groen ingericht en beheerd vanuit ecologisch oogpunt. Biodiversiteit versterken staat daarin voorop. We zorgen ervoor dat er voldoende speelvoor-

zeningen zijn waarbij de focus meer komt te liggen op natuurlijke speelaanleidingen in plaats van formele speeltoestellen.

Bedrijventerreinen Gebruik

De gemeente Veere heeft 12 lokale bedrijventerreinen, verspreid over de gemeente, grenzend aan diverse kernen. De terreinen zijn sterk verschillend qua ruimtelijke structuur, ruimtelijke kwaliteit en uitstraling en qua aard en omvang van de gevestigde bedrijven. De bedrijventerreinen kennen een diversiteit in gebruik. Werken en ondernemen staat centraal en er wordt niet of nauwelijks gewoond.

Vrachtwagens leveren goederen af en dagelijks bezoeken werknemers, werkgevers en bezoekers de bedrijventerreinen voornamelijk met de auto. Er wordt dan ook veel gebruik gemaakt van de parkeergelegenheden op de terreinen van de ondernemers.

Huidige situatie

Kenmerkend voor deze terreinen is dat ze functioneel zijn ingericht en bestaan uit veel beton en asfalt en weinig tot geen groen. Er is weinig straatmeubilair aanwezig en de terreinen hebben over het algemeen een saaie en rommelige uitstraling. Er zijn weinig woningen en er staan veel loodsen en soms kantoorpanden. De openbare ruimte wordt soms ook als opslagplaats gebruikt, door geparkeerde auto's en grote wagens op de momenten dat er geen bedrijfsactiviteiten plaatsvinden. De ruimtelijke kwaliteit staat op sommige plekken onder druk.

Gewenste onderhouds- en inrichtingsniveau

De bedrijventerreinen hebben een eenvoudige en functionele uitstraling en worden minder intensief gebruikt. Functionaliteit en de begrippen schoon, heel en veilig staan voorop. Dit is terug te zien in brede wegen en grasbermen. Dit betekent een meer standaard inrichting en minder onderhoud om de openbare ruimte op niveau te onderhouden. Bij het inrichten van bedrijventerreinen moet rekening worden gehouden met toekomstige ontwikkelingen binnen mobiliteit. Bijvoorbeeld door het aanleggen van snel-laadstations of ophaalpunten voor zelfrijdende (bezorg)auto's. We zien kansen om te vergroenen met de ecologische gedachte in het achterhoofd, met name in de groene buitenranden rond bedrijventerreinen. In samenwerking met ondernemers proberen we de entrees te verduidelijken en te verfraaien.

Recreatieparken

Gebruik

Naast wonen staat het recreëren en ontspannen hier centraal. De recreatieparken bevinden zich voornamelijk in de buurt van natuurgebieden en kustzones. Bezoekers komen hier om uit te rusten, te spelen en sporten en te genieten van de omgeving. Er wordt daarnaast veel gewandeld over de recreatieparken.

Huidige situatie

Recreatie en toerisme zit in het DNA van Veere. De recreatieparken kenmerken zich door vakantiehuisen. De uitstraling van deze parken is een stuk natuurlijker en rustiger dan de woongebieden. Er zijn minder trottoirs, alleen langs de hoofdrijbanen. Parkeren gebeurt op eigen terrein, waardoor er weinig auto's op straat staan. Er is daardoor ook meer ruimte voor groen. Er zijn weinig verkeersborden en verkeersremmende maatregelen, wat ervoor zorgt dat er regelmatig te hard wordt gereden. Doordat er weinig inrichtingselementen zijn, heeft het gebied een natuurlijke uitstraling.

Gewenste onderhouds- en inrichtingsniveau

Kenmerkend voor recreatieparken is de rustige en natuurlijkere uitstraling ten opzichte van de woongebieden. Dit niveau willen we behouden en door snelheidsbeperkende maatregelen willen we de veiligheid verbeteren. De onderhoudskwaliteit is op basisniveau. Op recreatieparken liggen kansen om de biodiversiteit te verbeteren door het groen in beheer van de gemeente ecologisch te onderhouden. Die kansen willen we pakken.

5 DE ACHT VEERSE OPGAVEN

De acht Veerse opgaven

In de omgevingsvisie van de gemeente Veere staat de ambitie centraal om de gemeente aantrekkelijk te houden met prettige kernen met rust en ruimte. Uit gesprekken met inwoners, experts en leden van de gemeenteraadswerkgroep omgevingsvisie zijn acht opgavegerichte beleidsthema's gekozen.

Vanuit de thema's wordt richting gegeven aan de ontwikkeling en de bescherming van onze gezonde en veilige leefomgeving. De Veerse opgaven uit de omgevingsvisie zijn de belangrijkste speerpunten voor de komende 25 jaar.

Vanuit de openbare ruimte liggen er grote kansen om bij te dragen aan de opgaven. In de komende hoofdstukken wordt kort beschreven waar de link ligt met de openbare ruimte, wat de ambitie is voor de openbare ruimte en de thema's worden geïllustreerd aan de hand van Veerse praktijkvoorbeelden.

Aantrekkelijk Veere

Thema's: Toerisme, identiteit, cultuurhistorie

Ambitie: De openbare ruimte draagt bij aan de identiteit en aantrekkelijkheid van de gemeente. De ruimte rond trekpleisters wordt intensief onderhouden en aantrekkelijk ingericht waarbij de cultuurhistorie terug te zien is in het gebruik van het materiaal. Op de plekken waar monumenten, kunstwerken en beschermde stadsgezichten zijn, moeten deze zichtbaar blijven bij de (her)inrichting en/of ontwikkeling van de openbare ruimte.

Iedereen, jong en oud, kan genieten van de fraaie kernen in onze gemeente. Dit houdt in dat iedereen zich zelfstandig en veilig kan verplaatsen van en naar iedere bestemming.

Autovrije markt in Veere

In 2019 heeft de markt in Veere in overleg met een klankbordgroep van bewoners en ondernemers een flinke opknabbeurt gekregen en sindsdien is deze autovrij. Een autovrije omgeving bevordert de veiligheid, de doorstroom en de leefbaarheid. Het maakt de markt bovendien veel aantrekkelijker om te bezoeken als verblijfsgebied.

Boulevard met zeebalkons

In 2018 is de boulevard bij Domburg heringericht en opgewaardeerd tot één van de aantrekkelijkste zones van de gemeente, wat heel bevorderlijk is voor het toerisme in het gebied. Daarbij zijn er ook een aantal zeebalkons aangelegd. Dit zijn ruime plateaus met lange comfortabele banken, waarop inwoners en bezoekers kunnen uitrusten en kunnen genieten van het uitzicht op strand en zee. Alle zitelenmenten zijn voorzien van bamboecomposiet wat een lange levensduur heeft, onderhoudsarm is en bovendien kleurvast is: het ultieme alternatief voor hout in de openbare ruimte.

Leefbaar Veere

Thema's: Participatie, veiligheid

Ambitie: Ons doel is dat de bewoners in Veere tevreden zijn over de manier waarop wij de openbare ruimte beheren en daarover communiceren. Ook andere gebruikers en bezoekers zijn tevreden over de beleving van de openbare ruimte en voelen zich veilig. De leefbaarheid wordt zoveel mogelijk samen verbeterd.

Speelplein (toestel en spelaanleiding) als bewonersinitiatief in Koudekerke

Nadat de gemeente verouderde speeltoestellen in de Van Strijenstraat in Koudekerke had weggehaald, hebben bewoners zelf de handen uit de mouwen gestoken door fondsen te werven en vervolgens zelf een aantal speeltoestellen uit te kiezen en deze te plaatsen. Hierdoor sluiten de speeltoestellen perfect aan bij de wensen van de bewoners.

Participatie bij het ontwerp van de Dorpsstraat in Gapinge

Het ontwerp van de Dorpsstraat in Gapinge is met behulp van participatie tot stand gebracht. Een klankbordgroep van bewoners heeft een ontwerp gemaakt, wat vervolgens door de gemeente is uitgevoerd. De participerende bewoners zijn erg enthousiast. Doordat gebruikers zelf verantwoordelijkheid nemen voor en actief bijdragen aan hun omgeving is de omgeving meer naar hun wens, wat bijdraagt aan de leefbaarheid in het gebied.

Bereikbaar Veere

Thema's: Toegankelijkheid, mobiliteit, parkeren

Ambitie: De openbare ruimte draagt bij aan het goed functioneren van de gemeente. Er is voldoende parkeerruimte met ruimte voor laadpalen, voorzieningen zijn bereikbaar voor alle doelgroepen en ongelukken en ongemak worden voorkomen door tijdig onderhoud. Dorpskernen worden zoveel mogelijk ontlast van doorgaand verkeer en zoekverkeer waardoor het veilige en aangename verblijfsgebieden zijn geworden. We zetten in op lopen en fietsen en zorgen voor een verkeersveilige inrichting en onderhoud, zodat iedereen inclusief de kwetsbare verkeersdeelnemer, zich veilig kunnen verplaatsen.

Rolstoelhelling naar de stranden

Naar de stranden van Domburg en Zoutelande is een rolstoelvriendelijke toegang gerealiseerd. Ook is hier in de buurt een 'blauwe looper' uitgerold waarop rolstoelgebruikers tot aan de branding kunnen komen. Daarnaast worden er op allerlei plekken langs het strand zowel manuele als elektrische strandrolstoelen uitgeleend aan mindervaliden. Op deze manier kunnen rolstoelgebruikers toch genieten van een mooie dag op het strand, iets wat met een normale rolstoel normaal gesproken lastig is. Zo is het strand voor iedereen bereikbaar en toegankelijk.

Fietsparkeerplaatsen langs de kust

Langs de kust in Veere zijn dertien fietsparkeerterreinen aangelegd en in een later stadium komen er nog meer bij. Voorheen blokkeerden geparkeerde fietsen in de kustplaatsen her en der de doorgang, waardoor hulpdiensten moeilijker ter plaatse konden komen. Ook beperkten deze geparkeerde fietsen de doorstroming. Door de introductie van de fietsparkeerplaatsen wordt niet alleen die overlast beperkt en de doorstroming bevorderd, maar wordt ook het fietsen verder gestimuleerd waardoor de schadelijke uitstoot van het autoverkeer afneemt.

Ondernemend Veere

Thema's: Recreatie, werken, ondernemers

Ambitie: De openbare ruimte draagt bij aan een gezonde economie. De openbare ruimte op bedrijventerreinen wordt functioneel ingericht en draagt bij aan een representatief beeld. In samenwerking met ondernemers wordt gekeken naar de beste inrichting en bijpassend onderhoud, dit geldt ook voor centra. Er is op bedrijventerreinen oog voor de werknemer met veilige wandelpaden in en rond de werkgebieden. Recreatie wordt zoveel mogelijk gestimuleerd door goede (fiets)verbindingen met het buitengebied te maken en duidelijke bewegwijzering. De centra zijn goed toegankelijk met veel fietsparkeermogelijkheden en voldoende mogelijkheid om op het terras te genieten van een hapje en/of drankje en te ontspannen.

Hanging baskets in de stads- en dorpscentra

In verschillende woonkernen zijn hanging baskets opgehangen om de kernen extra aantrekkelijk te maken. Dit zijn manden waarin bloemen en planten hangen. Bloemen in de stads- en dorpscentra bevorderen niet alleen de biodiversiteit en trekken vlinders en bijen aan, maar zorgen ook voor sfeer in het winkelgebied, wat bezoekers aantrekt. Ondernemers en bewoners van de verschillende woonkernen onderhouden de bloembakken zelf.

Samenspraak met ondernemers bij herinrichting plein in Dishoek

Er wordt aandacht gegeven aan de ondernemers in het gebied als de openbare ruimte heringericht wordt. Ondernemers en de gemeente met elkaar in gesprek om samen iets moois te creëren. Zo is bijvoorbeeld het plein aan de Kaapduinseweg in Dishoek heringericht met als doel het plein in een verblijfszone te veranderen. Dit is gedaan door het plein autovrij te maken en meer ruimte te creëren voor terrassen. Zo worden ondernemers in Veere geholpen.

Gezond Veere

Thema's: Spelen, bewegen en ontmoeten

Ambitie: De openbare ruimte stimuleert een gezonde levensstijl. We willen daarom dat de openbare ruimte voldoende aanleidingen biedt voor sport en spel voor jong en oud. Naast beweegvriendelijker wordt de openbare ruimte ook groener. Vanuit iedere nieuw te bouwen woning willen we zicht op groen. Groen maakt gelukkig en draagt bij aan gezonde inwoners.

Natuurlijk spelen in Oostkapelle

Een speeltuintje aan de Torenstraat in Oostkapelle is door de gemeente opnieuw ingericht met elementen die natuurlijk spelen bevorderen. Zo zijn er naast een schommel en een aantal klimtoestellen ook rioolbuizen neergelegd waar kinderen doorheen kunnen kruipen of overheen kunnen klauteren. Buitenspelen in een natuurlijke omgeving levert een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen. Een natuurlijk speelterrein biedt kinderen avontuur en uitdaging, en ontwikkelt kinderen op cognitief, lichamelijk en sociaal vlak.

Jongerenontmoetingsplaatsen (JOPS)

In Grijskerke, Veere, Oostkapelle en Koudekerke zijn door de gemeente een aantal aangepaste zeecontainers geplaatst die dienen als jongerenontmoetingsplaatsen (JOPS). Een jongerenwerker houdt contact met de jongeren. Ontmoetingsplekken helpen om mensen gezonder te maken: sociale contacten zijn belangrijk voor onze gezondheid en ontwikkeling

Natuurlijk Veere

Thema's: Biodiversiteit, groener

Ambitie: De openbare ruimte draagt bij aan een toename van de biodiversiteit. Een natuurlijker Veere betekent meer groen en bomen, bijvoorbeeld door overtollige verharding te vervangen door groen in bestaande openbare ruimte en bij herinrichtingen. Daarnaast gaat het ook om groen van een hogere kwaliteit. Dus vooral groen dat gevarieerder is en bijdraagt aan de biodiversiteit. Zoals verschillende soorten bomen in straten om ziekten te voorkomen. De ecologische waarde zal toenemen door over te gaan naar verschrallend beheer, waarbij de veiligheid altijd voorop blijft staan. De overganggebieden van kernen naar het buitengebied worden groener ingericht, zodat het groen meer naar de kernen wordt getrokken. We verlichten daarnaast bewust en minimaal om de nachtdieren zo min mogelijk te belasten.

Veerse Vlinderidylle

In 2020 is de Veerse vlinderidylle aangelegd. De gemeente Veere heeft enkele stukken grond hiervoor beschikbaar gesteld. Het is de bedoeling dat dit speciale en toch gewone plekken worden, vol met verschillende honingplanten, die aantrekkelijk zijn voor vlinders en vaak ook andere insecten zoals de wilde bijen. De vlinderidylles blijven voor mensen gewoon openbaar toegankelijk. Voor mensen om van te genieten en voor vlinders en bijen om beter te kunnen overleven.

Groene dorpsentrees

Een aantal grasvelden die voorheen wekelijks gemaaid werden, worden nu eenmaal in de drie weken gemaaid om zo meer bloemen, bijen en vlinders aan te trekken. Daarnaast stimuleert gemeente Veere de inwoners om in hun woon- omgeving groen te adopteren. In alle kernen is ruimte voor initiatieven voor het adopteren en het vergroten van de belevingswaarde van groen in de dorps- kernen. Initiatiefnemers worden door de gemeente voorzien van bloembakken. De aanschaf van beplanting en de verzorging van de bakken doen de inwoners. In 2018 zijn in (bijna) alle entrees bloembollen aangebracht. Hierdoor zijn de dorpsentrees veel groener en bloemrijker geworden, wat een mooi beeld oplevert en extra voedsel voor bijen.

Duurzaam Veere

Thema's: Grondstoffen, energie

Ambitie: De gemeente Veere wil in 2050 energieneutraal zijn en er wordt ingezet op circulariteit en het verminderen van nieuwe grondstoffen door bijvoorbeeld afval als grondstof te gebruiken. We hebben daarin een voorbeeldrol om anderen te stimuleren. In het beheer wordt de uitvoering van de werkzaamheden steeds duurzamer en energieneutraler uitgevoerd doordat er minder CO₂ wordt uitgestoten. Bij de aankoop van nieuwe materialen gaan we zoveel mogelijk uit van totale levensduurskosten. De materiaalkosten kunnen daardoor in aanleg hoger liggen, maar worden terugverdiend over de gehele levensduur. Materialen worden daarnaast zoveel mogelijk hergebruikt.

Biobased geasfalteerd fietspad in Dishoek

Het fietspad langs de kust bij Dishoek wordt dit jaar niet alleen verbreed, het krijgt ook biologisch asfalt. Hierin worden het fossiele bitumen vervangen door lignine, een natuurlijke lijmstof in allerlei planten en bomen. Lignine is als duurzaam bindmiddel een geschikt alternatief voor bitumen. Bijkomend voordeel is dat het asfalt hierdoor op een lagere temperatuur kan worden verwerkt dan normaal. Het gebruik van lignine is compleet circulair en de stikstofuitstoot is minder dan bij regulier asfalt. De toepassing van deze plantaardig brandstof geeft dus een enorme milieuwinst, en het ziet er even mooi uit.

Overstap naar elektrische energie

De gemeente Veere stapt steeds meer over op elektrische energie. Zo wordt tegenwoordig steeds meer gebruik gemaakt van elektrisch handgereedschap in plaats van gereedschap met een benzinemotor, wordt steeds meer halogeen straatverlichting vervangen door led straatverlichting, zijn er steeds vaker oplaadpunten voor elektrische auto's aanwezig op parkeerterreinen, en zijn de voertuigen waar de gemeente mee rijdt zo veel mogelijk elektrisch. Daarnaast liggen er op het dak van een aantal wagens uit het wagenpark van de gemeente zonnepanelen, waar vervolgens het elektrisch gereedschap mee opgeladen kan worden.

Klimaatbestendig Veere

Thema's: Hittestress, wateroverlast, droogte

Ambitie: de openbare ruimte beperkt wateroverlast door hevige regenval tot een minimum, draagt bij aan de bestrijding van hittestress-gevoelige plekken tijdens de steeds warmer wordende zomers en speelt in op langere periodes van droogte. Dit doen we door onze openbare ruimte zo in te richten dat het bodem-, water- en groensysteem het water en de warmte kan opvangen en bergen als het nodig is en kan vrijgeven als daarvoor ruimte is. Wij zien ieder project in Veere als een bouwsteen naar een klimaatbestendige gemeente. Dit betekent dat in zowel projecten in de bestaande openbare ruimte als in nieuwbouwggebieden aandacht wordt besteed aan klimaat, water (ontharding), en biodiversiteit (vergroenen). We staan open voor initiatieven van externe partijen, zoals agrariërs en particulieren, om gezamenlijk een win-winsituatie te creëren en samen te werken aan klimaat- bestendigheid.

Klimaatbestendige parkeerterreinen

Gemeente Veere houdt met het (her)ontwikkelen van parkeerterreinen rekening met de toekomstige effecten van klimaatverandering. Om wateroverlast te voorkomen, wordt gezorgd voor een goede waterafvoer en om hittestress te voorkomen worden koele plekken gerealiseerd door bomenrijen te plaatsen. Op deze manier zijn de parkeerterreinen niet alleen klimaatbestendiger, maar zien ze er ook veel aantrekkelijker uit

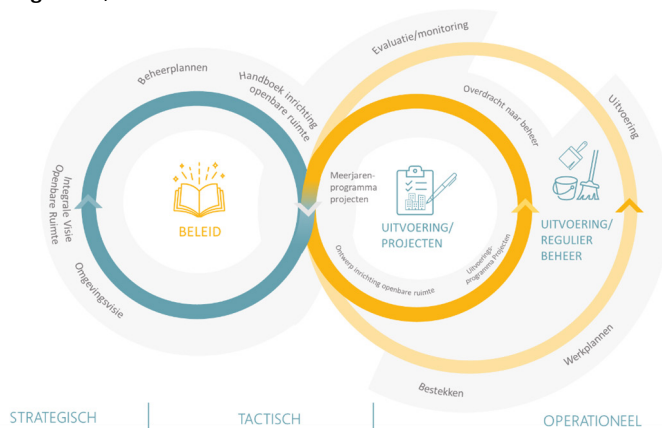
Oppervlakkig water afvoeren

Bij voorkeur zou hemelwater lokaal in het milieu terecht moeten komen. Water wordt daarom op diverse plekken in de gemeente zoveel mogelijk niet meer via het riool afgevoerd, maar boven de grond. Regenwater kan op die manier vanaf de plek waar het valt, via (bedekte) goten, greppels, waterlopen of holle wegen afgevoerd worden naar oppervlaktewater of andere plekken waar het tijdelijk kan worden vastgehouden zonder dat het overlast veroorzaakt.

6 UITVOERING

Van visie naar beleid

De IVOR gebruiken we als leidraad voor het beheer en de inrichting van de openbare ruimte in onze gemeente. In dit hoofdstuk leggen we uit hoe we deze visie vertalen naar de beleids- en uitvoeringscyclus (zie figuur 1).

Figuur 6.1 beleids- en uitvoeringscyclus

Beheerplannen (vaststellen budget)

Wie stelt het vast: gemeenteraad

Hoe vaak wordt het vernieuwd: elke 4 jaar

In een beheerplan benoemen we concrete maatregelen voor het onderhouden. Dit is voor een groot deel afhankelijk van ons continu veranderende areaal. In elk nieuw beheerplan geven we een actuele status van ons areaal. De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de beheerplannen de mogelijkheid om onderhouds- en inrichtingsambities bij te stellen. En wat we doen om de ambities uit de IVOR te realiseren. Het beheerplan resulteert in een budget wat nodig is om de openbare ruimte te onderhouden. De gemeenteraad stelt om de vier jaar het beheerplan vast. Dit is het moment om financieel of inhoudelijk bij te sturen.

Handboek inrichting openbare ruimte

Wie stelt het vast: college van B&W

Hoe vaak wordt het vernieuwd: bij veranderend beleid

De IVOR geldt als basis voor alle plannen in de openbare ruimte van de gemeente Veere. Om hiervoor te zorgen stellen we een Handboek Inrichting Openbare Ruimte op. In dit handboek wordt beschreven hoe de openbare ruimte, op hoofdlijnen, moet worden ingericht om het beheersbaar en toekomstbestendig te maken. Het Handboek Inrichting Openbare Ruimte stelt het college vast.

Meerjarenprogramma projecten

Wie stelt het vast: afdeling Openbare Ruimte

Hoe vaak wordt het vernieuwd: continu op basis van inspecties en afstemmingsoverleggen

Het Meerjarenprogramma Projecten wordt opgesteld op basis van technische inspecties en het doel is om zoveel mogelijk plannen op elkaar aan te laten sluiten waardoor we zo integraal mogelijk kunnen werken. Het Meerjarenprogramma Projecten is een lijst die wordt gedeeld en besproken met externe partners zoals de werkgroep Afstemming Zeeuwse Overheden en Nutsbedrijven.

Uitvoeringsprogramma Projecten

Wie stelt het vast: college

Hoe vaak wordt het vernieuwd: jaarlijks

Vanuit het Meerjarenprogramma Projecten wordt per jaar een Uitvoeringsprogramma Projecten gemaakt. Per jaar kan een goede kosten inschatting worden gemaakt op basis van prijsinvloeden, ontwerp aanpassingen en cofinanciering. De keuzes worden daarin onderbouwd op basis van de uitgangspunten uit dit IVOR en beheerplannen. Dit betekent ook dat we de uitgangspunten meenemen in de concrete projectopdrachten.

Van beleid naar uitvoering

De uitgangspunten uit het IVOR worden via de beheerplannen, het Handboek Inrichting Openbare Ruimte en het Uitvoeringsprogramma Projecten verder gebracht naar de openbare ruimte. Uiteindelijk wordt dit doorgezet naar de bestekken en de uiteindelijke uitvoering op straat. In beheerplannen worden

bijvoorbeeld maatregelen genomen om bermen ecologisch te onderhouden. In het Handboek Inrichting Openbare Ruimte worden bijvoorbeeld eisen gesteld om ervoor te zorgen dat er in het bestek bij nieuwe woningbouw rekening wordt gehouden met voldoende bergingscapaciteit in de openbare ruimte en via het Uitvoeringsprogramma Projecten zorgen we ervoor dat we integraal projecten plannen samen met verschillende beheergroepen zoals riolering, wegen en groen en met nutsbedrijven waardoor de overlast wordt beperkt en de kosten worden gedeeld. Zo brengen we de Integrale Visie Openbare Ruimte én de Omgevingsvisie samen tot uitvoering.

*Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Veere
Domburg, 10 november 2021
De griffier, De voorzitter,*